

IRAN

EEN REIS NAAR DE BAKERMAT VAN DE BESCHAVING

Het Iran reismagazine
Voor de geïnteresseerde reiziger.
Boordevol reisverhalen, foto's,
voorbereidingstips en meer.

Met onder andere:

Isfahan

Een bezoek aan de halve
wereld, in twee dagen.

24 uur in...

Sprookjesachtig Kashan.

Iraans op tafel

Een culinaire voorbereiding:
de lekkerste Iraanse gerechten.

REIS
REPORT

Abbas I de Grote

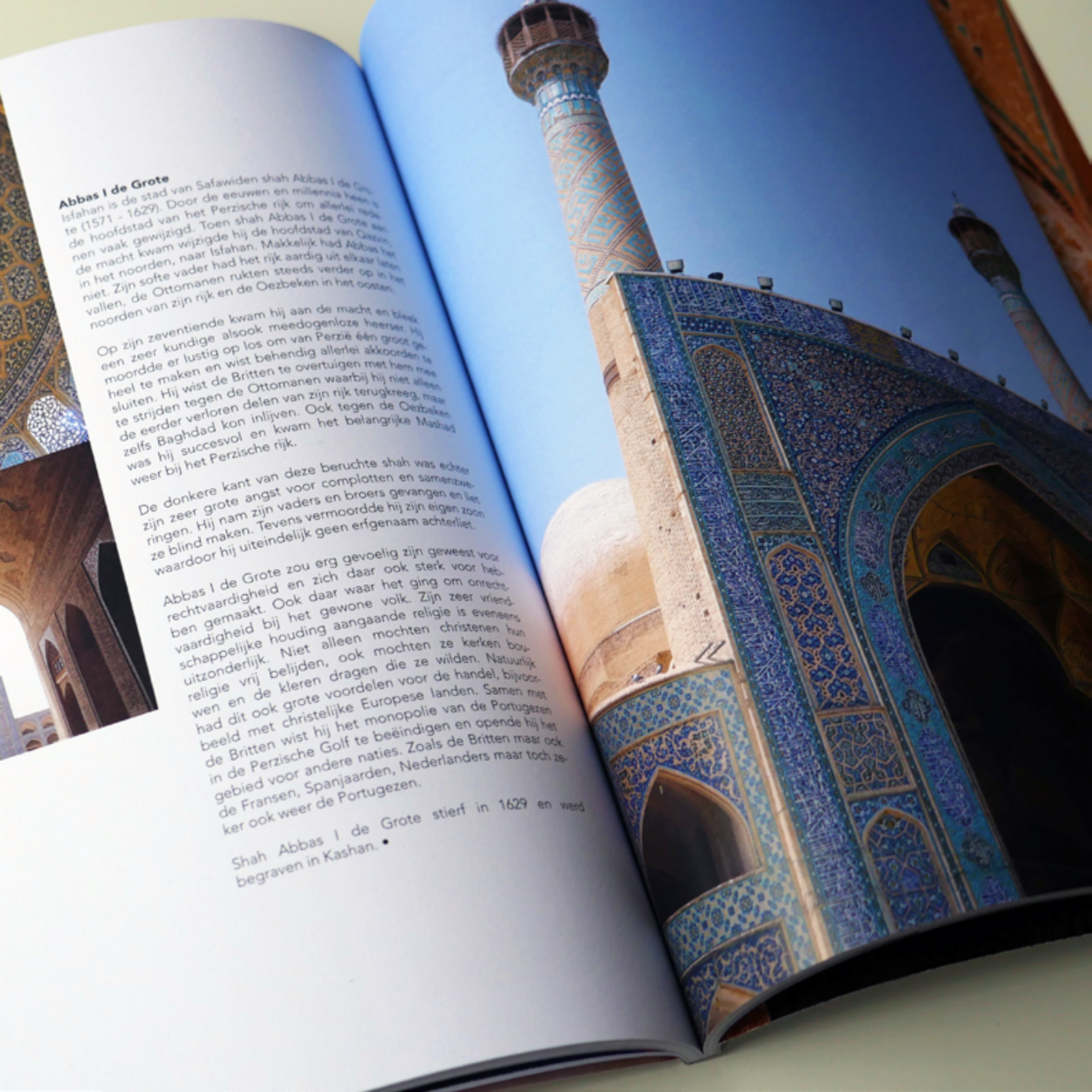
Isfahan is de stad van Safawiden shah Abbas I de Grote (1571 - 1629). Door de eeuwen en millennia heen is de hoofdstad van het Perzische rijk om allerlei redenen vaak gewijzigd. Toen shah Abbas I de Grote aan de macht kwam wijzigde hij de hoofdstad van Qazvin, in het noorden, naar Isfahan. Makkelijk had Abbas het rijk aardig uit elkaar laten vallen. Zijn softe vader had het rijk steeds verder op in het noorden van zijn rijk en de Oezbeken in het oosten.

Op zijn zeventiende kwam hij aan de macht en bleef een zeer kundige alsook meedogenloze heerser. Hij moordde er lustig op los om van Perzië één groot geheel te maken en wist behendig allerlei akkoorden te sluiten. Hij wist de Britten te overtuigen met hem mee te strijden tegen de Ottomanen waarbij hij niet alleen de eerder verloren delen van zijn rijk terugkreeg, maar zelfs Baghdad en kwam het belangrijke Mashhad weer bij het Perzische rijk.

De donkere kant van deze beruchte shah was echter zijn zeer grote angst voor complotten en samenzweringen. Hij nam zijn vaders en broers gevangen en liet ze blind maken. Tevens vermoordde hij zijn eigen zoon waardoor hij uiteindelijk geen erfgenaam achterliet.

Abbas I de Grote zou erg gevoelig zijn geweest voor rechtvaardigheid en zich daar ook sterk voor hebben gemaakt. Ook daar waar het ging om onrechtvaardigheid bij het gewone volk. Zijn zeer vriendelijke houding aangaande religie is eveneens uitzonderlijk. Niet alleen mochten christenen hun religie vrij belijden, ook mochten ze kerken bouwen en de kleren dragen die ze wilden. Natuurlijk had dit ook grote voordelen voor de handel, bijvoorbeeld met christelijke Europese landen. Samen met de Britten wist hij het monopolie van de Portugezen in de Perzische Golf te beëindigen en opende hij het gebied voor andere naties. Zoals de Britten maar ook de Fransen, Spanjaarden, Nederlanders maar toch zeker ook weer de Portugezen.

Shah Abbas I de Grote stierf in 1629 en werd begraven in Kashan. •

Si-o-Se brug

Jameh moskee

Er zijn een hoop moskeeën in Iran, maar de vrijdag moskee in Isfahan (Jameh Moskee) is er een die wel echt bezocht moet hebben. Een van de mooiste van het land. Het oudste deel van de moskee dateert uit het eind van de achttiende eeuw. In 2012 werd de moskee door UNESCO toegevoegd aan de Werelderfgoedlijst. Je raakt niet uitgekeken op alle mooie details en loopt hier met gemak een uur tot twee uur rond.

Vank kathedraal

De Vank kathedraal is een Armeens-Apostolische kerk, vank betekent kathedraal in het Armeens. In het begin van de zeventiende eeuw is deze kerk gebouwd, welke officieel 'Heilige Verlosser Kathedraal' heet.

De komst van de Armeense vank in Isfahan: Aan het begin van de 17e eeuw was Shah Abbas I de Grote bang dat de Ottomanen het noordwesten van zijn rijk zouden innemen, hetgeen ook daadwerkelijk

gebeurde. In 1604 verplaatste hij dan ook gezin, veelheden Armeense gezinnen, afkomstig uit de regio Julfa, naar Isfahan. Dit mede om de handel in zijde te bevorderen en vooral om de zijdehandel gerechtigden te kunnen controleren. Voor de Armeense liet hij een nieuwe wijk bouwen. Nieuw Julfa. De Armeense mochten hier een eigen kerk bouwen en bouwden in 1606 hun eerste kathedraal, die later tussen 1616 en 1664 werd vervangen voor het huidige gebouw.

Naast de kathedraal is er ook een museum. Hier zijn je verschillende voorwerpen uit de geschiedenis van de Armeense Bijbel te zien, die gebruikt is in 1600-1605 stendam. Tot op heden wordt deze kerk nog steeds gebruikt voor religieuze diensten. Naast deze kerk draal zijn er nog 12 Armeense kerken te vinden in Isfahan.

DE TUIJN

Het bekendste werk van Pieter Nicolaas van Eyck (1380-1440) is de Dood van Maria. Het is een van de meest bekende werken van de Dode School. Het is een Frans schilder van de 15e eeuw. Het is een van de meest bekende werken van de Dode School. Het is een Frans schilder van de 15e eeuw.

De tuinman en de dood

Een Perzisch Edeelman:
Van morgen mijt mijn balmen, wil van schied.
Mijn woning is: "Heer, Heer, die openbaart."
Gindt, in de roesloof, snoeide ik loot en loot.
Toen keek ik adter mij. Daar stond de Dood.
Ik schreek, en haarte mij langs de andere kant.
Maar zag nog juist de afdring van zijn hand.
Meester, uw paard, en laut mij spoornagel gaen.
Voor de avond nog bereik ik Isfahan."
Van middag (lang reedt was hij heengereisd).
Heb ik in 't cedarperk de Dood.
"Waarom," zo vraag ik, want hij wacht en zucht.
"Hebt gij van morgen vroeg mijn knacht gesucht."
Glimlachend antwoort hij: "Geen droeg.
Waarvoor uw tuinman vloed ik wijk.
Toen ik 's morgens hier nog stil aan 't
Die ik 's avonds Aalen moest in
P.N. van Eyck

Uiteraard hebben wij ons verblijf in Isfahan ook gefilmd en vind je Isfahan op ons REISREPORT TV kanaal.
Ga naar www.reisreport.tv of bekijk ze in onze gratis reis app.

Isfahan, een bezoek aan de halve wereld

tekst door Godfried van Lee

Isfahan is groots. Isfahan (of Esfahan) telt ongeveer 1,8 miljoen inwoners en is de op twee na grootste stad van Iran. Niet alleen de stad zelf is groot, maar ook haar imago, geschiedenis, paleizen en monumenten. Geen weldenkende Iran reiziger slaat Isfahan over en voor toeristen betekent dat in ieder geval een bezoek aan het Plein van de Emam, ofwel het Meidan Emam.

"Wie Isfahan heeft gezien, heeft de halve wereld gezien," luidt een Perzisch gezegde. Waarmee niet zover de aarde wordt bedoeld, maar de vele volkeren die in Isfahan woonden. Isfahan was al in de elfde eeuw een belangrijke handelsplaats aan de zijderoute, maar kende de stad haar glorietijd aan het einde van de zestiende eeuw, onder shah Abbas I de Grote. De handel trok volkeren van over de hele wereld. Ook was het de shah zelf die actief deze handelende volkeren aantrok en zelfs verplaatste. Zo bracht hij massaal Armeniërs uit het noordwesten van zijn rijk naar Isfahan toe.

De VOC in Isfahan

Ook de Verenigde Oostindische Compagnie (kortweg VOC) had een handelspost in Isfahan aan het begin van de 17e eeuw. Van deze Hollanders is niet veel meer terug te vinden, maar het is wel graven van Hollanders op de Armeense begraafplaats. In Isfahan was en is de islam de belangrijkste godsdienst, maar liet de shah alle volkeren toe hun eigen godsdienst te belijden. Bij gebrek aan een eigen begraafplaats gaven de Hollanders en andere christelijke volkeren er de voorkeur aan te worden begraven op de Armeense begraafplaats.

Het plein van de Emam

Het Meidan Emam is een van de grootste pleinen ter wereld en staat niet zonder reden op de UNESCO werelderfgoedlijst. Gebouwd aan het einde van de zestiende eeuw was het hoofdzakelijk bedoeld voor ceremonies en sport, voornamelijk polo.

"Gastvrijheid"

De vele inspiratieloze marketingbureaus in de toerismesector, hebben het woord "gastvrijheid" geheel leeggezogen. Geen dorp, streek, restaurant, zangkoor, stoep of stomerij ontkomt eraan... Alles en iedereen is gastvrij en bij voorkeur in superlatief. In de meeste gevallen is het gebruik van het woord inmiddels domweg opvulling, inktverspilling, misleiding of een combinatie. Ik bemerk dan ook geregeld dat ik concludeer dat als het woord "gastvrijheid" wordt ingezet ter promotie, er schijnbaar niets is dat écht de moeite waard was om te vermelden.

In onze voorbereiding voor Iran trof ik het woord aanzienlijk vaker aan dan bij de voorbereiding van andere bestemmingen. Dat betekende niet veel goeds, dus richtte ik me hoofdzakelijk op mijn voorkeursbronnen: geschiedenisboeken. De ontrembare fascinatie die in het geval van Iran hierdoor wordt aangewakkerd, overstemt gelukkig moeiteloos enig wantrouwen bij het zoveelste passeren van het leeggezogen buzz-woord.

Onze reis naar Iran was voor mij een onverwachte verrassing. Een onuitputtelijke geschiedenis waar nog bijzonder veel van over is, opmerkelijke volkeren en gebruiken die nog altijd bestaan en een maatschappij die leeft met regels die het nog niet te laten. Sterker, het zijn juist de regels en de creativiteit waarmee men ze omzeilt, dat als een bleek verzet verbroederend werkt.

Vanuit Kashan werden we per taxi naar de miljoenenstad Isfahan gebracht, zo'n 2,5 uur rijden. In de drukke spits stonden we vast in het verkeer en vroeg een andere auto iets aan onze chauffeur. Het bleek dat Farsi kon ik uiteraard niet volgen, maar de andere familie waren of op z'n minst hele goede vrienden. Ze metten me in de auto en ik bleef er een paar dagen enige verbazing aangaande de kans dat ze tegenkomen, vroeg ik of ze elke keer zou tegenkomen, vroeg ik of ze elke keer kwam dat bleek helemaal niet het geval maar van een totaal andere regio kwam van een totaal andere regio

Dergelijke ontmoetingen zijn ik heb maand in heel overal maar ik heb 10 miljoen foto's gemaakt. Maar de foto's zijn niet meer dan een verzameling van dingen die zijn. Maar men dacht zo lang mogelijk bij in de buurt komt en omarmt.

In Yazd kregen we omringd geen Engels sprak. Het woord niet weg te spreken we met waar we heengingen. De best eten. De best dat we ontdekte was in Shiraz. Idee dat ven twee nummers

48
uur in...

Kashan

Tussen Teheran en Isfahan ligt vlakbij het heilige Qom een stadje waar het overgrote deel van de toeristen voorbij dendert. Maar juist dit maakt het zo'n heerlijke plek. Een knusse bazaar, bewandelbaar centrum en een schoolvoorbeeld van het klassieke Perzische beeld van het paradijs. Welkom, in Kashan.

"Yes, yes! Isfahan, Shiraz go go go!", schreeuwt een man, hangend vanuit een rustig rijdende bus richting de oprit van de grote weg, terwijl we de taxi uitstappen. "Kashan?", vraag ik aan een omstander op de stoep. Uit het niets begint de man op leeftijd driftig naar de rijdende bus te wijzen.

Vriendelijk doch ferm pakt hij de tas met eten en drinken uit mijn hand en duwt ons met verrassende kracht in de richting van dezelfde bus.

In de VIP bus

Ongetwijfeld was er 10 minuten na andere bus vertrokken, maar bij Kashan zienlijk minder VIP bussen. En de "VIP". De stoelen zijn ruim en de KLM en je krijgt wat voordeel. De houdel...

De deuren van de rennend onze rug altijd niet lijkt te willen en staakt de vriendelijke uitbarsting en taar filmhelden richting de onze bezittingen in liggen er tijd schreeuwende man aan be vraag ik nogmaals. "Yes yes, Isfa

Couchsurfend door bijzonder Iran

tekst door Godfried van Loo

Een Iraanse schooljuf steekt enigszins geïrriteerd haar hoofd buiten het raam van haar klaslokaal. De meisjes van haar klas waren haar - zonder toestemming - bij vier andere ramen al voorgedaan. Het ene na het andere hoofd perst zich naar buiten om vervolgens met een brede glimlach en hoog gilletje, een arm naar buiten te duwen en te zwaaien. Naar ons wel te verstaan.

Marlou en ik staan op een nietszeggende kruising in een volstrekt normale woonwijk in de middelgrote stad Rasht, in het noorden van Iran. Zodra de schooljuf ziet dat de meisjes waren afgeleid door ons, twee Nederlandse toeristen met grote rugzakken op onze rug, twijfelt ze geen seconde... Overtuigend zwaait en lacht ze met de meisjes mee.

Marlou zwaait met ferme armbewegingen terug terwijl ik aan de telefoon probeer uit te leggen waar deze kruising is, want we hebben ons verkeerd laten afzetten door de taxi. Niet lang daarna keert de rust terug in het klaslokaal, want onze nieuwe vriend Hamid arriveert. We stappen in en rijden met hem richting de Kaspische Zee.

Hamid hadden we nog niet eerder gezien, maar tien seconden na onze ontmoeting zaten we al bij hem in de auto. Toch voelt het uiterst vertrouwd want we hebben al een week ervoor contact gelegd via CouchSurfing: een website en app die als een marktplaats reizigers en lokale inwoners met elkaar in contact brengt.

Hamid woont met zijn vrouw en dochter in de stad maar heeft een buitenverblijf aan de Kaspische Zee. In zijn jeep rijden we ernaartoe en benadrukt hij onderweg meermalen dat we ons vooral thuis moeten voelen. De luide muziek uit de speakers van de open auto geeft ons al direct het gevoel te zijn beland bij iemand die de regels beduidend ruimer interpreteert dan de meeste Iraniërs.

www.metal-unity.com

IRAN

EEN REIS NAAR DE BAKERMAT VAN DE BESCHAVING

Het Iran reismagazine

Voor de geïnteresseerde reiziger.
Boordevol reisverhalen, foto's,
voorbereidingstips en meer.

Met onder andere

Isfahan

Een bezoek aan de halve
wereld, in twee dagen.

24 uur in...

Sprookjesachtig Kashan.

Iraans op tafel

Een culinaire voorbereiding:
de lekkerste Iraanse gerechten.

REIS
REPORT